

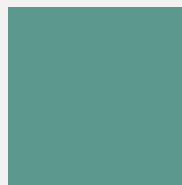
TEEMA 8
ONNELLISUUSTAITOJEN, 8.LK

ARVOT

TUNNILLA TARVITSET:

Post it -lappuja tai pieniä paperilappuja (mielellään kolmea eri väriä) ja kyniä.

Kaksi A4-paperia.

Halutessasi voit tulostaa dian nro 5 kaikille oppilaille (lista arvoista).

ALKUPOHDINTAA PORUKALLA:

- Mitä arvoilla tarkoitetaan?
  - Millaisia arvoja on olemassa?
  - Miten arvomaailma rakentuu?
  - Voivatko arvot muuttua elämän aikana? Millaiset asiat voivat vaikuttaa arvomaailman muuttumiseen?
  - Mitä suomalaiset arvostavat?
-

ARVOHUUTOKAUPPA (30 MIN)

- Oppilaille jaetaan 15 lappua/hlö (5kpl/väri, jos on erivärisiä lappuja)

VAIHE I:

1. Kirjoita viiteen eri lappuun esineitä/asioita jotka ovat erityisen tärkeitä sinulle. Esim. pyörä, tietokone, puhelin, unilelu, avaimet, vanhemmat, isovanhemmat, pikkuveli, seurustelukumppani, päiväkirja, blogi jne.
2. Kirjoita viiteen eri lappuun asioita, joita arvostat itsessäsi. Esim. musikaalisuus, taiteellisuus, iloisuus, ahkeruus, sanavalmius, päättäväisyys, auttavaisuus, erilaisuus, taitava jossain jne. Diassa nro 5 on lista arvoista, joita voi käyttää apuna. (arvolistat voi tulostaa oppilaille tai laittaa näkymään taululle)
3. Kirjoita viiteen eri lappuun arvoja, joita pidät elämässä tärkeinä. Esim. onnellisuus, terveys, perhe, rakkaus, kauneus, koulutus, usko jne.
4. Pisteytä arvot numeroilla 1-15 siten, että tärkein arvo saa 15 pistettä ja vähiten tärkein yhden.
5. Poimi arvoistasi viisi eniten pisteitä saanutta sivuun muista.

ainutlaatuisuus, aitous, asiantuntijuus, auttavaisuus, energisyys, ennakkoluulottomuus, hauskuus, hellyys, herkkyyys, hoivaaminen, huomaaminen, huumori, hyväksyttynä oleminen, ilahduttaminen, iloisuus, innostavuus, intohimoisuus, johtaminen, kauneus, kiitollisuus, koskettaminen, koulutus, kunnioittaminen, kuuluminen johonkin, kykenevyys, kärsivällisyys, lahjoittaminen, leikkisyys, loppuun saattaminen, lujana pysyminen, luonto, luotettavuus, luovuus, läsnäolo, mielihyvä, mielikuviutus, mielipiteen muodostaminen, menestys, myötätuntoisuus, nauraminen, nauttiminen, nerokkuus, näkeminen, oikeudenmukaisuus, onnellisuus, onnistuminen, opettaminen, oppiminen, parantaminen, paremmuus, pelien pelaaminen, perhe, ponnisteleminen, puoleensavetävyys, rakkaus, raha, rauha, rehellisyys, riskien ottaminen, rohkaiseminen, rohkeus, saavuttaminen, seikkailu, seksi, selkeys, sitoutuminen, suoruuus, suunnitelmallisuus, taiteellisuus, tarkkaavaisuus, tasa-arvo, tavoitteellisuus, terveys, tiedonhaluisuus, totuus, turvallisuus, tyyneys, tyytyväisyys, täydellisyys, unelma, urheilu, uskallus, vaarallisuus, vaikuttaminen, vapaus, vastuu, viehättävyys, vilpittömyys, voittaminen, yhteenkuuluvuus, yhteisö, ymmärrys, älykkyys

ARVOHUUTOKAUPPA

- VAIHE 2:
- Oppilaat jaetaan 2-3 henkilön ryhmiin.
- Kukin oppilas esittelee omassa ryhmässään omat viisi valitsemaansa tärkeintä arvoa.
- Ryhmän tehtävänä on nyt pisteyttää koko ryhmän arvot samalla tavalla kuin harjoituksen I.vaiheessa.
- Ryhmä poimii viisi eniten saanutta arvoa ja esittelee valintansa koko porukalle.

POHDINTAA:

- Oliko vaikea laittaa omia arvoja järjestykseen, mikä siitä teki vaikeaa?
- Oliko hankala valita ryhmän yhteisiä arvoja, mikä siitä teki hankalaa?
- Miksi yhteisten arvojen pohtiminen esim. koulussa tai työyhteisössä on tärkeää?

ARVOPUNTARI (10 MIN)

- Tarvikkeet: kaksi A4-paperia, joissa toisessa lukee kyllä ja toisessa ei.
- Ohjaaja on laittanut huoneen vastakkaisiin seiniin on kyltit tai laput ”Ei, eri mieltä” ja ”Kyllä, samaa mieltä”.
- Lappujen välillä on jana ja laput edustavat ääripäitä. Janan keskellä on neutraalein paikka.
- Tehtävänä on miettiä omaa näkemystään esitetyistä väitteistä ja asettua janalle omaa näkemystään kuvaavaan paikkaan.
- Kunkin väittämän (tai muutamien väittämien) jälkeen voi aina pysähtyä hetkeksi pohtimaan, miksi kukin on siinä missä on.

Lähde: <https://www.vantaanseurakunnat.fi/documents/1087002/1831339/elamisen-taitoja.pdf/59ee5442-a20c-4353-ac84-2ad11515ac17>

Väitteitä arvopuntari-harjoitukseen:

1. Raha tekee onnelliseksi.
2. Kaikki tarvitsevat toisia ihmisiä.
3. Yhteiskunnan säännöt eli lait ovat eduksi kaikille.
4. Ulkonäkö vaikuttaa rakkauteen.
5. Luonto pitää huolen itsestään.
6. Televisiossa on liikaa väkivaltaa.
7. Minua pelottaa usein, mitä tulevaisuus tuo tullessaan.
8. Jokaisella on oikeus toteuttaa itseään muista piittaamatta.
9. Kiroilla voi ilman, että loukkaa ketään.
10. Kaikki maailman ihmiset ovat samanarvoisia.
11. Vanhuus tuo ikäviä asioita.
12. On oikein, että vanhemmat rajoittavat nuoren elämää.
13. Jos toinen aloittaa, saa lyödä takaisin.
14. Alkoholin käyttö on jokaisen yksityisasia.
15. Koulutus määrää ihmisen arvon toisten silmissä.
16. Taloudellinen menestyminen on tärkeää.
17. En voi itse päättää elämästäni.
18. Jos parisuhde ei toimi, täytyy vaihtaa kumppania.

SUURET KIVET –KERTOMUS

- Avaa linkki [59ee5442-a20c-4353-ac84-2ad11515ac17 \(vantaanseurakunnat.fi\)](https://www.vantaanseurakunnat.fi/59ee5442-a20c-4353-ac84-2ad11515ac17) ja mene tiedoston sivulle 27. Sivun alaosasta alkaa Suuret kivet –kertomus.
- Opettaja tai vapaaehtoinen oppilas lukee tarinan ryhmälle.
- Lopuksi keskustellaan, mitä tarinalla haluttiin kertoa ja millaisia ajatuksia se herättää.

LÄHTEET:

- Hellqvist, Kahenvirta ym. Elämisen taitoja oppimateriaali yläkouluikäisille (Vantaan seurakunnat) <https://www.vantaanseurakunnat.fi/documents/1087002/1831339/elamisen-taitoja.pdf/59ee5442-a20c-4353-ac84-2ad11515ac17>